Gemeente Amsterdam

Stadsdeelcommissie Nieuw-West
Informatiebrief

Aan:	De leden van de stadsdeelcommissie Nieuw-West
Datum	27 mei 2025
Portefeuille(s)	Dierenwelzijn
Portefeuillehouder(s):	Nazmi Türkkol
Behandeld door	Martijn Oppers
Onderwerp	Onderzoeksresultaten meeuwenoverlast in stadsdeel Nieuw-West

Geachte leden van de stadsdeelcommissie,

Tijdens de stadsdeelcommissievergadering van 11 maart 2025 heeft het stadsdeelcommissielid Nijhof (GroenLinks) mondelinge vragen gesteld aan het dagelijks bestuur over meeuwenoverlast in het gebied Osdorp.

Ik heb uw commissie toegezegd om het geschetste probleem nader in kaart te brengen. Met deze brief informeer ik u over de bevindingen van deze inventarisatie.

Aard van de overlast

Meeuwen broeden in kolonies op droge, vlakke plekken, zoals platte daken, maar ook in droge duinvalleien of hoger gelegen kweldergebieden. Daken zijn populair omdat daar vrijwel geen predatoren voorkomen. Meeuwen zijn tijdens de broedperiode agressief: zij vallen mensen en dieren die te dicht in de buurt komen aan met duikvluchten. Hierdoor is het voor bewoners tijdens de broedtijd nauwelijks mogelijk om hun dak of dakterras te betreden wanneer daar meeuwen broeden. Meeuwen maken bovendien gedurende de gehele dag geluid. Dit leidt met name op dagen met lange daglichturen (mei, juni en juli) tot overlast en kan het woongenot en de nachtrust van bewoners aantasten.

Meldingen

Bij de GGD zijn meldingen van meeuwenoverlast pas vanaf 2023 bekend. In 2022 zijn er aanpassingen gedaan aan het meldingssysteem SIG, waardoor de cijfers uit dat jaar niet goed vergelijkbaar zijn. Van vóór 2022 zijn geen afzonderlijke meldingen van meeuwenoverlast bekend.

In 2023 zijn in stadsdeel Nieuw-West 16 meldingen gedaan van meeuwenoverlast, in 2024 waren dit er 31, en in 2025 tot dusver (half april) 8. Vanwege deze relatief korte meetperiode is het lastig om te spreken van een duidelijke trend (zoals een toename), maar feit is dat in 2024 het aantal meldingen verdubbelde ten opzichte van het jaar daarvoor.

In Nieuw-West worden meer meldingen gedaan over meeuwenoverlast dan in andere stadsdelen. Toch is het aantal relatief laag in vergelijking met meldingen van rattenoverlast, die ongeveer tien keer zo hoog zijn.

Ervaringen gebieden

Osdorp Midden, Zuidwestkwadrant
De winkelstrip Caleido en omgeving en de winkelstrip aan de Pieter Calandlaan 212 t/m 258, ervaren meeuwenoverlast tijdens het broedseizoen. De woonblokken boven de winkels hebben platte daken met grind, wat aantrekkelijke locaties zijn voor broedende meeuwen. Er zijn geen aanwijzingen dat de overlast in deze gebieden recent is toegenomen; deze bestaat al jaren.

Andere gebieden
Uit andere gebieden zijn geen meldingen of ervaringen met meeuwenoverlast bekend of gedeeld.

Mogelijkheden om op te treden tegen meeuwenoverlast

Meeuwen zijn, net als alle andere vogels, wettelijk beschermd. Dit betekent dat nesten en eieren niet verwijderd of verplaatst mogen worden. Wel kunnen er vóór het broedseizoen fysieke aanpassingen worden gedaan aan bekende of potentiële nestplekken. Ook kunnen preventieve maatregelen worden genomen om deze locaties onaantrekkelijk te maken voor broedende meeuwen. In dat geval zullen de meeuwen op zoek gaan naar andere broedplekken.

De fysieke aanpassingen kunnen worden uitgevoerd door de eigenaren van de gebouwen: woningcorporaties, Verenigingen van Eigenaren (VvE's) of particuliere eigenaren. Voorbeelden van maatregelen zijn:

1. Wering aanbrengen:
    - Het plaatsen van pinnen of duivenprikkers op dakranden of balkonranden;
    - Het aanbrengen van netten of het spannen van metalen draden op daken om vogels te weren.

Een professionele ongediertebestrijder kan de juiste wering op een dak aanbrengen.

2. Preventieve maatregelen:
    - Het tijdig verwijderen van mogelijk nestmateriaal, nog vóór de start van het broedseizoen;
3. Dak vergroenen
    - Daken kunnen worden getransformeerd tot groene daken. Meeuwen nestelen hier minder graag, vooral wanneer het groen wat hoger is (zoals met grassen of kruiden). Een sedumdak is doorgaans minder effectief, vooral tijdens droge perioden.

De gemeente ondersteunt de aanleg van groene daken via een subsidieregeling (Subsidie Groen in Amsterdam): 50% van de kosten tot een maximum van € 50.000, bij een minimaal oppervlak van 30 m². De voorwaarden zijn te vinden op de website van de gemeente Amsterdam. www.amsterdam.nl/subsidies/subsidieregeling/subsidie-groen-amsterdam.

De gemeente neemt daarnaast de volgende maatregelen om meeuwenoverlast te beperking:

- Algemeen voerverbod: In de gehele gemeente geldt een verbod op het voeren van dieren.
- Ondersteuning door de GGD: De GGD biedt ondersteuning in de vorm van advies, voorlichting en preventieve maatregelen. Deze worden ook onder de aandacht gebracht wanneer via SIG een melding wordt gedaan met betrekking tot “meeuwen bij een woning”. Zie ook de eerder genoemde preventieve en fysieke maatregelen.
- Subsidie voor groene daken: Zoals hierboven benoemd, stelt de gemeente subsidie beschikbaar voor de aanleg van groene daken. Het stadsdeel voert een actieve campagne om deze subsidiemogelijkheid onder de aandacht te brengen bij Verenigingen van Eigenaren (VvE’s).

Meeuwen eten voedselresten die mensen op straat achterlaten, bijvoorbeeld bij terrassen. Ze kunnen voor voedsel lange afstanden afleggen, en doen dat ook. Zo is bekend dat meeuwen die broeden op Schiermonnikoog dagelijks patat komen eten op het Leidseplein.
Het tegengaan van voedselresten in de directe omgeving van een broedplaats zal daarom hoogstwaarschijnlijk weinig tot geen effect hebben, omdat meeuwen verder reizen dan de plaatselijke horecaonderneming.

Andere gemeenten

Andere gemeenten, zoals Haarlem en Den Haag, geven vergelijkbare adviezen over het voorkomen van meeuwenoverlast. In Den Haag wordt bijvoorbeeld gebruikgemaakt van speciale vuilniszakken die minder gemakkelijk door meeuwen kunnen worden opengescheurd.
In Amsterdam is deze maatregel minder relevant, omdat afval hier nog maar zelden in losse zakken wordt aangeboden.

Conclusie / Samenvatting

De overlast door meeuwen in stadsdeel Nieuw-West lijkt op basis van het aantal meldingen beperkt. Toch ervaren enkele woonblokken in Osdorp jaarlijks veel overlast tijdens het broedseizoen. De overlast per locatie is groot: meeuwen kunnen bewoners uit hun slaap houden, veroorzaken geluidsoverlast en vertonen agressief gedrag.
De preventieve maatregel van de gemeente – het voerverbod – lijkt weinig effect te hebben. Meeuwen zoeken namelijk voedsel binnen een veel grotere straal dan alleen Nieuw-West of zelfs Amsterdam. Extra handhaving van het voerverbod, een communicatiecampagne over zwerfafval of bebording op bekende overlastlocaties zal naar verwachting dan ook slechts beperkt of geen effect hebben op het verminderen van de overlast.

Het beste kunnen bewoners via hun VvE of woningcorporatie preventieve maatregelen nemen buiten het broedseizoen zoals de aanleg van een groen dak of andere fysieke aanpassingen aan daken om meeuwen te weren. De gemeente kan hierin ondersteunen door het verstrekken van subsidie voor groene daken en door VvE’s te stimuleren van deze regeling gebruik te maken.

Het dagelijks bestuur vertrouwd erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van Amsterdam Nieuw-West

Nazmi Türkkol
Lid dagelijks bestuur